

РОЛЬ ФАРМАЦЕВТА В ПРОЦЕСІ ВІДПОВІДАЛЬНОГО САМОЛІКУВАННЯ

Бутко Любов Анатоліївна

кандидат фармацевтичних наук, доцент,

Приватний вищий навчальний заклад

«Київський медичний університет»

ORCID: 0000-0003-4899-7877

Демінська Ганна Юріївна

кандидат фармацевтичних наук, доцент,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

ORCID: 0009-0004-9846-1813

Бутко Аліна Юріївна

кандидат фармацевтичних наук, доцент,

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

ORCID: 0000-0003-3985-6765

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4942/>

Вступ. Проблема самолікування є однією з ключових в системі охорони здоров'я та потребує постійної уваги. Протягом останніх десятиліть Всесвітня Організація Охорони Здоров'я (ВООЗ) здійснює активну політику з метою сприяння раціональному використанню лікарських засобів (ЛЗ) у різних країнах світу. Безрецептурний відпуск лікарських засобів населенню тісно пов'язаний із поширенням самолікування, під яким розуміється попередження захворювань, підтримання чи покращення стану організму в процесі хвороби, лікування не дуже тяжких хвороб чи уражень, реабілітації за допомогою ліків, які доступні без рецепта, а їх вибір і придбання не передбачає звернення до лікаря. Використання споживачем лікарських препаратів, які є у вільному продажу для лікування та профілактики порушень самопочуття та симптомів захворювання, постійно зростає з підвищенням грамотності населення. Тому єдиним доступним кваліфікованим консультантом для відвідувачів аптек є фармацевтичний фахівець, який повинен досконало володіти знаннями і навичками з фармацевтичної опіки, вміти знайти індивідуальний підхід до призначення лікарського засобу, підвищити поінформованість пацієнтів стосовно лікарських препаратів.

Мета: вивчення думки фармацевтичних працівників щодо поширення та особливостей самолікування серед населення України, а також аналіз інформаційних джерел для безпечного лікування пацієнтів.

Матеріали та методи: для досягнення поставленої мети нами проведено анонімне анкетування фармацевтів аптечної мережі «Аптека Доброго дня» м.Києва, а також використані методи системного підходу, структурно-логічного аналізу та узагальнення.

Результати. На сьогоднішній день питання самолікування є досить актуальним, адже, за статистикою ВООЗ, більше половини всіх препаратів призначаються, приймаються або реалізуються неналежним чином, і майже 50% всіх пацієнтів приймають їх неправильно. Неправильне використання ліків як результат призводить до прямої, або непрямої загрози здоров'ю населення. Тому сьогодні поняття "самолікування" звучить по-новому, а саме "відповідальне самолікування", яке передбачає, що відповідальність за результати самолікування пацієнт бере на себе.

Нами проаналізовані 63 анкети фармацевтів мережі «Аптека Доброго дня» м. Києва. Результати анкетування показали, що з досвіду роботи фармацевтів 60% споживачів не звертались до лікувально-профілактичного закладу за призначенням ЛЗ по причині браку часу, 32% – економії коштів, 8% – недовіри до лікаря. Джерелами інформації про ЛЗ, якими користуються споживачі під час самолікування, є: для 52% споживачів – поради фармацевта, 20% – реклама, 16 % – поради знайомих, 12% – мережа Інтернет,. Також у ході дослідження визначені групи ЛЗ, які найчастіше застосовуються для самостійної терапії (відповідно до АТС-класифікації). Це: знеболюючі – 42%, противірусні – 21%, заспокійливі – 20%, вітаміни – 9%, антигістамінні – 8%. Слід відмітити, що проблема раціонального використання ЛЗ у наш час визначається як одна із актуальних проблем охорони здоров'я. В світлі концепції відповідального самолікування роль фармацевта постійно зростає. Окрім переваг самолікування може мати серйозні наслідки. Адже неправильне використання ЛЗ може призвести як до ускладнення хвороби так і до ряду небажаних ефектів. Одним з основних шляхів вирішення цього питання в Україні є формування системи фармацевтичної інформації, яка повинна забезпечувати споживачів неупередженою, повною та об'єктивною інформацією про ЛЗ. Це дасть можливість гарантувати безпечне, ефективне застосування ЛЗ під час самолікування. Фармацевт в свою чергу повинен дотримуватись норм професійної діяльності та використовувати при відпуску безрецептурних ЛЗ протоколи фармацевта. Фармацевтична опіка означає прийняття фармацевтом відповідальності перед конкретним пацієнтом за результат лікування лікарськими препаратами та за вибір індивідуальної фармакотерапії. Він виконує важливу контрольну-консультативну функцію щодо правильного підбору ефективних та безпечних безрецептурних засобів, які можуть бути використані в процесі самолікування. Тільки при умові дотримання фармацевтами якісної фармацевтичної опіки, а пацієнтами – порад наданих фахівцями, самолікування можна вважати безпечним.

Висновки. Таким чином, правильний вибір самолікування може попередити розвиток деяких станів та допомогти прискорити лікування інших. З цією метою вважаємо необхідним підвищення свідомості пацієнтів щодо раціональної самостійної фармакотерапії.

Враховуючи практику відповідального самолікування слід поліпшувати освітній рівень населення стосовно самолікування, а також підвищувати кваліфікацію фармацевтичних працівників та якість фармацевтичної опіки.

Список використаних джерел:

1. Козаченко, Г. В. Особливості професійної діяльності фахівців – фармацевтів. Якість вищої освіти: сучасний стан та шляхи забезпечення: матер. всеукр. наук.-метод. інтернет-конференції педагогічних працівників вищих навчальних закладів І-ІІ р.а., 17-18 квітня 2017/ред.кол.: Т.С. Прокопенко та ін.. – Х: Коледж НФаУ, – с. 148-153.
2. Подплетня О. А. Впровадження концепції відповідального самолікування у Дніпропетровську / О. А. Подплетня, В. Й. Мамчур, А. М. Машейко // Одеський медичний журнал. – 2011. – №5 (127). – С. 27-30.
3. Пестун І. В. Маркетингове управління поведінкою споживачів, які займаються самолікуванням / І. В. Пестун // Запоріжский медицинский журнал. – 2010. – Т. 12, №1. – С. 72-81.

ПОШУК АНТИОКСИДАНТНИХ АГЕНТІВ СЕРЕД ПОХІДНИХ 5-(2,4-, 3,4-ДИМЕТОКСИФЕНІЛ)-3Н-1,2,4-ТРИАЗОЛ-3-ТІОНІВ

Довбня Дмитро Віталійович

аспірант, Запорізькій державний

медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя

ORCID: 0000-0001-6170-144X

Каплаушенко Андрій Григорович

доктор фармацевтичних наук, Запорізькій державний

медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя

ORCID: 0000-0003-3704-5539

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4849/>

Пошук, синтез та впровадження в практику нових лікарських засобів на сьогодні є актуальним завданням вітчизняної фармації. При створенні оригінальних лікарських засобів головним є низька токсичність та виражений фармакологічний ефект.

Дані науково-технічної літератури [1-6] свідчать, що ядро 1,2,4-триазолу є структурним фрагментом лікарських препаратів з протигрибковою, противірусною, актопротекторною, гепатопротекторною, антигіпоксичною, протипухлинною, нейротропною, антиоксидантною дією, також є речовини, що знаходяться на стадії впровадження у виробництво в якості ветеринарних засобів.